

ЗМІСТ

ЮРИДИЧНІ АСПЕКТИ НАВЧАННЯ В ІНТЕРНАТУРІ 4	<i>Розділ 10.</i> Торакальна хірургія.....29
Витяг з наказу МОЗ України № 1254 від 22.06.2021 р. із змінами, внесеними згідно з наказом МОЗ № 493 від 16.03.2022 р.	<i>Розділ 11.</i> Абдомінальна хірургія.....30
«Положення про інтернатуру» 4	<i>Розділ 12.</i> Хірургічна патологія сечовидільної системи. Порушення статевого розвитку та аномалії статеві системи у дівчат 32
I. Загальні положення 4	<i>Розділ 13.</i> Ендоскопія та відеохірургія у дітей – поглиблений курс 34
II. Рейтинговий розподіл в інтернатуру 5	<i>Розділ 14.</i> Вади розвитку опорно-рухового апарату. Хірургія хребта.....34
III. Визначення баз стажування лікарів-інтернів 6	V. ДОДАТКОВІ ПРОГРАМИ 36
IV. Зарахування до інтернатури 7	I рік навчання 37
V. Організація підготовки в інтернатурі 8	II рік навчання 42
VI. Права та обов'язки лікарів-інтернів 9	III рік навчання 46
VII. Переведення, відрахування та поновлення в інтернатурі 10	ЩОДЕННИК ЛІКАРЯ-ІНТЕРНА ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ДИТЯЧА ХІРУРГІЯ» 51
VIII. Фінансове забезпечення інтернатури ..11	Пояснення до заповнення щоденника.....52
IX. Заходи з оцінювання результатів проходження інтернатури.....11	Перелік практичних навичок, оперативних втручань і маніпуляцій, які повинен знати та володіти ними лікар дитячий хірург після закінчення інтернатури 52
НОРМАТИВНА БАЗА ІНТЕРНАТУРИ 15	Вади розвитку та хірургічні хвороби у дітей, які повинен знати лікар хірург дитячий.....66
ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН ПРОХОДЖЕННЯ ІНТЕРНАТУРИ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ «ДИТЯЧА ХІРУРГІЯ» ЛІКАРЯ-ІНТЕРНА ...17	Робота у комп'ютерному класі 182
ВСТУП 18	Участь у конференціях, засіданнях лікарських товариств, асоціацій 182
I. ПРОФІЛЬ ПРОГРАМИ 18	Зареферована література 182
II. ГРАФІК ОСВІТНЬОЇ ТА ПРАКТИЧНОЇ ЧАСТИНИ ПРОХОДЖЕННЯ ІНТЕРНАТУРИ 19	Реферати 183
III. ПЕРЕЛІК ОБОВ'ЯЗКОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ПО ЗАКІНЧЕННІ ІНТЕРНАТУРИ 19	Додаткові презентації..... 183
IV. ЗМІСТ ОБОВ'ЯЗКОВИХ КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ 21	Науково-дослідна робота 184
<i>Розділ 1.</i> Вступ до спеціалізації дитячої хірургії.....21	Результати комп'ютерної атестації та ліцензійного іспиту 184
<i>Розділ 2.</i> Переливання крові та її компонентів.....22	Підсумки заочного та очного періодів навчання та державної атестації 184
<i>Розділ 3.</i> Хірургічні інфекції, хірургічний сепсис та ВІЛ/СНІД.....23	РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ОФОРМЛЕННЯ ХАРАКТЕРИСТИКИ 185
<i>Розділ 4.</i> Травма.....24	ПЕРЕЛІК ОПЕРАТИВНИХ ВТРУЧАНЬ, ЯКИМИ ПОВИНЕН ОВОЛОДІТИ ЛІКАР ДИТЯЧИЙ ХІРУРГ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ ІНТЕРНАТУРИ 185
<i>Розділ 5.</i> Ендоскопія та відеохірургія у дітей – базовий курс.....25	МАНІПУЛЯЦІЇ ТА ОПЕРАЦІЇ, ЯКИМИ ПОВИНЕН ВОЛОДІТИ ДИТЯЧИЙ ХІРУРГ 188
<i>Розділ 6.</i> Ультразвукова діагностика в практиці дитячого хірурга 26	СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ 190
<i>Розділ 7.</i> Особливості солідних пухлин дитячого віку.....27	
<i>Розділ 8.</i> Трансплантологія.....28	
<i>Розділ 9.</i> Хірургічні захворювання голови та шиї.....28	

ЮРИДИЧНІ АСПЕКТИ НАВЧАННЯ В ІНТЕРНАТУРІ

Підготовка кваліфікованих лікарів-фахівців зі спеціальності «Дитяча хірургія» для самостійної роботи в закладах та установах системи охорони здоров'я здійснюється в інтернатурі згідно з наказом МОЗ України від 22.06.2021 р. № 1254 «Положення про інтернатуру та вторинну лікарську (провізорську) спеціалізацію», зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 17.08.2021 р. за № 1081/36703, Про внесення змін до чинного наказу (у редакції наказу Міністерства охорони здоров'я України від 16 березня 2022 р. № 493), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 01 квітня 2022 р. за № 372/37708.

Підготовка випускників вищих медичних закладів освіти III–IV рівнів акредитації зі спеціальності «Дитяча хірургія» здійснюється в інтернатурі за планом відповідно до наказу МОЗ України від 14.07.2022 р. № 1219 «Про затвердження примірних програм підготовки в інтернатурі за спеціальностями... «Дитяча хірургія»...», відповідно до абзацу другого пункту 2 розділу V Положення про інтернатуру, затвердженого

наказом Міністерства охорони здоров'я України від 22 червня 2021 р. № 1254, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 17 серпня 2021 р. за № 1081/36703, пункту 8 Положення про Міністерство охорони здоров'я України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 березня 2015 р. № 267 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 січня 2020 р. № 90).

Інтернатура проводиться в очно-заочній формі: стажування на базових лікувально-профілактичних установах України і навчання на кафедрах вищих медичних закладів освіти III–IV рівня акредитації. Інтернатура є продовженням первинної спеціалізації, початої у випускному курсі медичного університету, і проводиться згідно з типовим планом і програмою, затвердженими Міністерством охорони здоров'я України.

Основна мета інтернатури – підвищення рівня практичної підготовки молодих фахівців, їхньої професійної готовності до самостійної лікарської діяльності за фахом «Дитяча хірургія».

Наказ МОЗ України № 1219 від 14.07.2022 р.

№ з/п	Спеціальність в інтернатурі	Тривалість інтернатури	I рік навчання		II рік навчання		III рік навчання	
			на кафедрі	на базі стажування	на кафедрі	на базі стажування	на кафедрі	на базі стажування
1	Дитяча хірургія	3 роки	3 міс.	8 міс.	3 міс.	8 міс.	3 міс.	8 міс.

Витяг з наказу МОЗ України № 1254 від 22.06.2021 р. із змінами, внесеними згідно з наказом МОЗ № 493 від 16.03.2022 р. «Положення про інтернатуру»

I. Загальні положення

1.1. Це Положення регламентує порядок рейтингового розподілу, планування, зарахування, організації навчання та проходження інтернатури випускниками другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальностями: 221 «Стоматологія», 222 «Медицина», 224 «Технології медичної діагностики та лікування», 225 «Медична психологія», 226 «Фармація, промислова фармація», 228 «Педіатрія» галузі знань 22 «Охорона здоров'я» на базах стажування лікарів-інтернів та у закладах вищої освіти, які здійснюють підготовку лікарів-інтернів за вказаними спеціальностями.

Вимоги цього Положення поширюються на заклади вищої освіти, що здійснюють підготовку

лікарів-інтернів, бази стажування лікарів-інтернів, Міністерство охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, структурні підрозділи з питань охорони здоров'я обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій, осіб, які мають ступінь магістра за вказаними вище спеціальностями (далі – випускники).

1.2. У цьому Положенні терміни вживаються в такому значенні:

– бази стажування лікарів-інтернів – заклади охорони здоров'я державної, комунальної, приватної форми власності, в тому числі заклади охорони здоров'я, що належать до сфери управління міністерств та інших органів державної влади,

Національної академії наук України, Національної академії медичних наук України, аптеки;

– електронна система рейтингового розподілу – інформаційна система, яка збирає та аналізує дані про успішність випускника та забезпечує проведення автоматизованого рейтингового розподілу;

– інтернатура – форма первинної спеціалізації осіб за лікарськими спеціальностями для отримання кваліфікації лікаря-спеціаліста;

– конкурсний бал – комплексна оцінка досягнень випускника, яка обраховується за результатами показників успішності з точністю до 0,001;

– програма підготовки в інтернатурі – єдиний комплекс освітніх та практичних компонентів, спланованих і організованих закладами вищої освіти і базами стажування лікарів-інтернів з метою забезпечення набуття лікарями-інтернами компетентностей, необхідних для отримання кваліфікації лікаря-спеціаліста, та який ґрунтується на академічній доброчесності, медичній і фармацевтичній етиці та деонтології, доказовій медицині;

– рейтинговий розподіл – електронний розподіл випускників закладів вищої освіти в інтернатуру за спеціальностями, зазначеними у додатку до цього Положення;

– рейтинговий список – список випускників, сформований та впорядкований електронною системою рейтингового розподілу.

Інші терміни вживаються у значеннях, наведених у Законі України «Про освіту», Законі України «Про вищу освіту» та Законі України «Основи законодавства України про охорону здоров'я».

1.3. Основним завданням інтернатури є підвищення рівня теоретичної та практичної підготовки лікарів-інтернів, їх професійної готовності до самостійної діяльності за фахом з метою присвоєння звання «лікар-спеціаліст» за відповідною спеціальністю.

Перелік спеціальностей та тривалість підготовки в інтернатурі наведені у додатку до цього Положення.

1.4. Програма підготовки в інтернатурі складається з двох частин: освітньої та практичної.

Освітня частина інтернатури проводиться в закладі вищої освіти, що здійснює підготовку лікарів-інтернів. Тривалість освітньої частини інтернатури становить три місяці за один рік навчання та розраховується пропорційно до тривалості підготовки в інтернатурі, наведеної у додатку до цього Положення.

Практична частина інтернатури проводиться на базах стажування лікарів-інтернів. Тривалість практичної частини інтернатури визначається

програмою підготовки в інтернатурі за відповідною спеціальністю.

1.5. Для працевлаштування на посаду лікаря-спеціаліста за відповідною спеціальністю проходження інтернатури є обов'язковим.

II. Рейтинговий розподіл в інтернатуру

2.1. Рейтинговий розподіл випускників проводиться на підставі отриманого ними конкурсного балу.

2.2. Рейтинговий розподіл на підготовку в інтернатурі проводиться для випускників:

– які навчалися в закладі вищої освіти за державним замовленням;

– які навчалися в закладі вищої освіти за кошти фізичних (юридичних) осіб.

Для участі в рейтинговому розподілі в інтернатуру випускник подає до електронної системи рейтингового розподілу заяви, в яких обирає бажану спеціальність, заклад вищої освіти та базу стажування лікарів-інтернів відповідно до переліку, опублікованого на офіційному вебсайті МОЗ, та встановлює пріоритетність заяв для участі в конкурсному відборі для зарахування в інтернатуру від 1 до 5, де 1 – найвища пріоритетність, а 5 – найнижча.

Заяви іноземців та осіб без громадянства, які постійно проживають в Україні, приймаються для участі у рейтинговому розподілі на місця для підготовки в інтернатурі за кошти фізичних (юридичних) осіб і за наявності документа, що підтверджує рівень володіння державною мовою відповідно до Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної», який подається разом із заявою.

Зазначену випускником пріоритетність заяв не може бути змінено.

Заяви для участі в рейтинговому розподілі подаються випускником до електронної системи рейтингового розподілу не пізніше 15 червня поточного року.

Заклади вищої освіти вносять до електронної системи рейтингового розподілу інформацію про успішність випускників для розрахунку конкурсного бала відповідно до пункту 4 цього розділу не пізніше 25 червня поточного року.

2.3. З метою забезпечення рейтингового розподілу в інтернатуру діє електронна система, функціонування якої забезпечує МОЗ або інший суб'єкт, залучений в порядку, встановленому законодавством. Захист інформації в електронній системі здійснюється відповідно до законодавства про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах.

Конкурсний бал випусників формується електронною системою рейтингового розподілу на основі інформації про успішність випусника, внесеної закладом вищої освіти, що здійснює підготовку здобувачів освіти в галузі знань 22 «Охорона здоров'я».

2.4. Конкурсний бал обчислюється за однією з формул:

1) для випусників, які склали ліцензійний інтегрований іспит:

Конкурсний бал (КБ) = СБ А «Крок-2»;

2) для випусників, які склали єдиний державний кваліфікаційний іспит:

Конкурсний бал (КБ) =
= СБ А «Крок-2» А ОСП(К) І.

2.5. Послідовність розгляду заяв випусника в електронній системі рейтингового розподілу визначається за встановленими пріоритетностями.

У разі якщо випусник за конкурсним балом не потрапляє на зазначену в заяві першу пріоритетність, наступною буде розглядатись його заява з нижчою пріоритетністю.

У разі якщо випусник за конкурсним балом потрапляє на зазначену в заяві спеціальність навчання в інтернатурі, відповідно до її пріоритетності, участь у подальшому рейтинговому розподілі припиняється.

У разі якщо випусник за конкурсним балом не потрапляє на жодну з обраних спеціальностей, МОЗ формує до 10 липня поточного року пропозицію щодо спеціальності, бази стажування та закладу вищої освіти відповідно до кадрових потреб поточного року. Вказана пропозиція відображається в електронній системі.

Випусник приймає або відхиляє зазначену пропозицію не пізніше 15 липня поточного року. У разі відмови від пропозиції, наданої МОЗ, випусник має право не раніше ніж через рік пройти повторний рейтинговий розподіл.

2.6. Рейтинговий список формується електронною системою рейтингового розподілу.

Кількість місць для рейтингового розподілу за спеціальностями для підготовки в інтернатурі за кошти державного бюджету, за кошти фізичних (юридичних) осіб та на базах стажування лікарів-інтернів визначається відповідно до пункту 5 розділу VIII цього Положення.

Рейтинговий список впорядковується електронною системою в такій послідовності:

– випусники, які потрапляють на місця для підготовки в інтернатурі за кошти державного бюджету;

– випусники, які потрапляють на місця для підготовки в інтернатурі за кошти фізичних (юридичних) осіб.

Рейтинговий список впорядковується так:

– за конкурсним балом – від більшого до меншого;

– за пріоритетністю заяви – від першої до останньої.

У випадках, коли конкурсний бал та пріоритетність заяви однакові у кількох випусників, що не дає можливості визначити послідовність випусників у рейтинговому списку, така послідовність визначається електронною системою рейтингового розподілу з урахуванням результатів складання випусником тестового екзамену ліцензійного інтегрованого іспиту «Крок-2», а у разі їхнього збігу – середнім балом, визначеним відповідно до пункту 4 розділу II цього Положення.

У рейтинговому списку вступників зазначаються:

– прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) випусника;

– конкурсний бал випусника;

– спеціальність в інтернатурі;

– заклад вищої освіти;

– база стажування лікарів-інтернів для проходження практичної частини інтернатури.

2.7. Про результати рейтингового розподілу випусники та заклади вищої освіти повідомляються електронною системою рейтингового розподілу не пізніше 01 липня поточного року.

2.8. За результатами рейтингового розподілу заклад вищої освіти видає випуснику направлення на проходження програми підготовки в інтернатурі не пізніше 20 липня поточного року.

III. Визначення баз стажування лікарів-інтернів

3.1. Бази стажування лікарів-інтернів повинні відповідати таким вимогам:

1) наявність акредитаційного сертифіката першої або вищої категорії;

2) наявність необхідної кількості кураторів лікарів-інтернів з числа лікарів, які мають не нижче першої кваліфікаційної категорії або досвід роботи за фахом не менше 7 років. Кількість лікарів-інтернів на одного куратора – не більше 5 осіб;

3) наявність структурних підрозділів, які надають пацієнтам медичну допомогу в стаціонарних, амбулаторних умовах, лабораторних та діагностичних кабінетах, інших структурних підрозділів для забезпечення проходження практичної частини програми підготовки лікарів-інтернів з відповідної спеціальності;

4) наявність медичного обладнання та інших медичних виробів, необхідних для забезпечення проходження практичної частини програми

підготовки лікарів-інтернів з відповідної спеціальності;

5) надання лікарям-інтернам обсягу роботи відповідно до програм підготовки в інтернатурі з певної спеціальності;

б) наявність навчальних приміщень для лікарів-інтернів, обладнаних сучасними технічними засобами та забезпечених необхідними навчально-методичними матеріалами.

Програми підготовки в інтернатурі за певними спеціальностями можуть передбачати додаткові вимоги до баз стажування лікарів-інтернів.

3.2. Перелік баз стажування лікарів-інтернів, їхній географічний розподіл з урахуванням розташування закладів вищої освіти, розподіл місць в інтернатурі за спеціальностями визначається МОЗ до 01 травня поточного року.

3.3. Подання списків та заявок для визначення баз стажування лікарів-інтернів для проходження практичної частини підготовки в інтернатурі за результатами рейтингового розподілу здійснюється щороку в такому порядку:

– до 01 березня поточного року Міністерство охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, структурні підрозділи з питань охорони здоров'я обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій подають до МОЗ списки баз стажування лікарів-інтернів у відповідній адміністративно-територіальній одиниці, сформовані відповідно до вимог до баз стажування, визначених у пунктах 1, 2 цього розділу. У списках зазначається інформація щодо кожної бази стажування: найменування, кількість посад лікарів-інтернів за штатним розписом та місць для проходження практичної частини підготовки в інтернатурі за кошти фізичних (юридичних) осіб за певною спеціальністю з урахуванням кількості лікарів на базі стажування, які відповідають вимогам до кураторів, визначених підпунктом 2 пункту 1, підпунктом 2 пункту 2 цього розділу;

– до 01 березня поточного року заклади охорони здоров'я, які належать до сфери управління МОЗ, міністерства та інші органи державної влади, до сфери управління яких належать заклади охорони здоров'я, Національна академія наук України, Національна академія медичних наук України, заклади охорони здоров'я приватної форми власності можуть подати до МОЗ заявки на розподіл посад та місць для лікарів-інтернів на їхні бази стажування, які відповідають вимогам визначеним у пунктах 1, 2 цього розділу. У заявках зазначається інформація щодо кожної бази стажування: найменування, кількість посад лікарів-інтернів за

штатним розписом та місць для проходження практичної частини підготовки в інтернатурі за кошти фізичних (юридичних) осіб за певною спеціальністю з урахуванням кількості лікарів на базі стажування, які відповідають вимогам до кураторів, визначених підпунктом 2 пункту 1, підпунктом 2 пункту 2 цього розділу.

Після визначення переліку баз стажування лікарів-інтернів на поточний рік кількість посад лікарів-інтернів за штатним розписом та місць для проходження практичної частини підготовки в інтернатурі за кошти фізичних (юридичних) осіб за певною спеціальністю, розподілена на кожну базу стажування, не може бути скорочена та замінена на інші посади/місця.

На базах стажування лікарів-інтернів комунальної форми власності співвідношення кількості місць для підготовки лікарів-інтернів за кошти фізичних (юридичних) осіб не може становити більше ніж три місяці на одну посаду лікаря-інтерна, який проходить підготовку за кошти державного бюджету.

3.4. Базы стажування лікарів-інтернів для проходження практичної частини підготовки в інтернатурі лікарів-інтернів з числа іноземців та осіб без громадянства, які тимчасово перебувають на території України, визначаються закладом вищої освіти.

3.5. Перелік баз стажування лікарів-інтернів МОЗ розміщує на своєму офіційному вебсайті до 01 травня поточного року.

IV. Зарахування до інтернатури

4.1. Підставою для зарахування на програму підготовки в інтернатурі є:

1) направлення закладу вищої освіти на проходження програми підготовки в інтернатурі за результатами рейтингового розподілу; документ, що підтверджує рівень володіння державною мовою відповідно до Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної»;

2) для випускників-іноземців та осіб без громадянства, які тимчасово перебувають на території України, – направлення закладу вищої освіти на проходження програми підготовки в інтернатурі.

4.2. Направлення закладу вищої освіти на проходження програми підготовки в інтернатурі видається за наявності диплома про вищу освіту за спеціальностями галузі знань 22 «Охорона здоров'я».

У направленнях за результатами рейтингового розподілу вказується прізвище, власне ім'я,

по батькові (за наявності) випускника, спеціальність в інтернатурі, заклад вищої освіти, база стажування та орган або заклад вищої освіти, який здійснює зарахування до інтернатури, терміни прийняття та строки проходження програми підготовки в інтернатурі.

4.3. Зарахування до інтернатури здійснюється наказом:

Міністерства охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, структурних підрозділів з питань охорони здоров'я обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій (у разі проходження практичної частини підготовки в інтернатурі на базах стажування лікарів-інтернів комунальної або приватної форми власності, визначених базами стажування лікарів-інтернів відповідно до пункту 3 розділу III цього Положення);

керівника бази стажування лікарів-інтернів державної форми власності, яку включено МОЗ до переліку баз стажування лікарів-інтернів відповідно до пункту 3 розділу III цього Положення (у разі проходження практичної частини підготовки в інтернатурі на базах стажування лікарів-інтернів державної форми власності, що належить до сфери управління відповідного міністерства, іншого органу державної влади, Національної академії наук України, Національної академії медичних наук України);

керівника закладу вищої освіти (у разі проходження практичної частини підготовки в інтернатурі на базах стажування лікарів-інтернів-іноземців та осіб без громадянства, які тимчасово перебувають на території України, за всіма спеціальностями підготовки в інтернатурі).

У наказі про зарахування до інтернатури зазначаються спеціальність в інтернатурі, заклад вищої освіти, база стажування лікарів-інтернів та строк проходження підготовки в інтернатурі за відповідною спеціальністю.

Для видання наказу про зарахування випускник подає направлення на проходження програми підготовки в інтернатурі до 20 липня поточного року.

4.4. Керівники баз стажування лікарів-інтернів комунальної або приватної форми власності на підставі наказів про зарахування до інтернатури видають накази про прийняття випускника на посаду лікаря-інтерна певної спеціальності (у разі підготовки в інтернатурі за кошти державного бюджету) або про проходження випускником практичної частини підготовки в інтернатурі за кошти фізичних (юридичних) осіб.

Керівники баз стажування лікарів-інтернів державної форми власності, зазначених у абзаці третьому пункту 3 цього розділу, видають накази про зарахування до інтернатури та прийняття випускника на посаду лікаря-інтерна певної спеціальності (у разі підготовки в інтернатурі за кошти державного бюджету) або про проходження випускником практичної частини підготовки в інтернатурі за кошти фізичних (юридичних) осіб на підставі документів, передбачених пунктом 1 цього розділу.

4.5. Лікарі-інтерни зобов'язані з'явитися на базу стажування лікарів-інтернів не пізніше 01 серпня поточного року, а до закладу вищої освіти для проходження освітньої частини підготовки в інтернатурі – не пізніше 01 вересня поточного року.

V. Організація підготовки в інтернатурі

5.1. Початок програми підготовки в інтернатурі з 01 серпня поточного року.

5.2. Підготовка лікарів-інтернів в інтернатурі проводиться на підставі програм підготовки в інтернатурі, розроблених спільно закладом вищої освіти і базою стажування та навчальних планів, затверджених Вченою радою закладу вищої освіти.

Примірні програми підготовки в інтернатурі розробляються групами експертів за спеціальностями та затверджуються МОЗ.

За період підготовки в інтернатурі лікарі-інтерни повинні оволодіти відповідними компетентностями, які визначені програмою підготовки в інтернатурі.

5.3. Міністерство охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, структурні підрозділи з питань охорони здоров'я обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій:

1) за результатами рейтингового розподілу не пізніше 01 серпня поточного року видають наказ про зарахування випускників до інтернатури;

2) здійснюють керівництво та моніторинг за підготовкою лікарів-інтернів в інтернатурі;

3) разом із базами стажування вирішують питання забезпечення лікарів-інтернів місцем проживання на час проходження ними практичної частини підготовки в інтернатурі.

5.4. Заклад вищої освіти, що здійснює підготовку лікарів-інтернів:

1) видає наказ про зарахування випускників на програму підготовки в інтернатурі не пізніше 01 серпня поточного року;

2) видає наказ про зарахування до інтернатури іноземців та осіб без громадянства, які тимчасово перебувають на території України, за всіма спеціальностями підготовки в інтернатурі, іноземців та осіб без громадянства, які постійно проживають в Україні та проходили підготовку в клінічній ординатурі, відповідно до індивідуальних навчальних планів;

3) видає наказ про зарахування на освітню частину підготовки в інтернатурі за результатами рейтингового розподілу до 01 вересня поточного року;

4) забезпечує проходження освітньої частини згідно з програмами інтернатури і навчальними планами;

5) призначає керівників груп, відповідальних за підготовку в інтернатурі з певної спеціальності та надання методичної і консультативної допомоги базам стажування лікарів-інтернів;

6) організовує науково-практичні та навчально-методичні конференції для лікарів-інтернів та їхніх керівників;

7) видає наказ про склад атестаційної комісії для визначення знань та практичних навичок з присвоєнням звання лікаря-спеціаліста і про склад атестаційної комісії, яка проводить атестацію на визначення рівня знань та практичних навичок з присвоєнням фаху лікаря-спеціаліста;

8) забезпечує у разі потреби проживанням на період проходження освітньої частини програми підготовки в інтернатурі;

9) проводить поточне, проміжне та підсумкове оцінювання виконання лікарями-інтернами їхньої підготовки згідно з навчальним планом і програмою інтернатури;

10) веде облік і звітність про результати проходження програми підготовки в інтернатурі, контролює ведення необхідної документації на кафедрах;

11) надсилає базам стажування програму підготовки в інтернатурі лікарів-інтернів та надає їм методичну і консультативну допомогу.

5.5. Керівник бази стажування лікарів-інтернів:

1) видає накази відповідно до пункту 4 розділу IV цього Положення та забезпечує проходження практичної частини інтернатури лікарями-інтернами відповідно до програми підготовки в інтернатурі на базі стажування лікарів-інтернів;

2) видає наказ про визначення кураторів лікарів-інтернів;

3) організовує інформування лікарів-інтернів про діяльність бази стажування лікарів-інтернів, ознайомлення з правилами внутрішнього трудового розпорядку, правилами охорони

праці і техніки безпеки, правами та обов'язками лікарів-інтернів тощо;

4) відряджає лікарів-інтернів до відповідного закладу вищої освіти для проходження освітньої частини програми інтернатури згідно з графіком освітнього процесу;

5) повідомляє про порушення виконання програми інтернатури лікарем-інтерном Міністерство охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, структурні підрозділи з питань охорони здоров'я обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій та заклад вищої освіти відповідно.

5.6. Куратор лікарів-інтернів на базі стажування лікарів-інтернів:

1) здійснює підготовку лікарів-інтернів на базі стажування лікарів-інтернів відповідно до програми підготовки в інтернатурі;

2) здійснює контроль за виконанням лікарем-інтерном програми підготовки в інтернатурі та у разі порушень виконання повідомляє про це керівника бази стажування лікарів-інтернів;

3) залучає лікарів-інтернів до активної участі в діагностичній, лікувальній, профілактичній, фармацевтичній роботі та у виконанні заходів інфекційного контролю;

4) взаємодіє з керівником групи лікарів-інтернів закладу вищої освіти для забезпечення виконання лікарями-інтернами програми підготовки в інтернатурі.

VI. Права та обов'язки лікарів-інтернів

6.1. На лікарів-інтернів під час проходження освітньої частини програми інтернатури в закладі вищої освіти поширюються правила внутрішнього розпорядку та норми положення про організацію освітнього процесу відповідного закладу вищої освіти, під час проходження практичної частини програми інтернатури – правила внутрішнього розпорядку, встановлені для працівників цього закладу охорони здоров'я.

6.2. Під час проходження практичної частини програми інтернатури на базі стажування лікарів-інтернів лікарі-інтерни працюють під керівництвом куратора лікарів-інтернів, а під час проходження освітньої частини програми підготовки в інтернатурі у закладі вищої освіти керівництво здійснює закріплення за ним керівника групи.

6.3. Лікарі-інтерни мають право:

– користуватися лабораторіями, кабінетами, аудиторіями, читальними залами, бібліотеками та іншими навчальними і допоміжними підрозділами бази стажування лікарів-інтернів та закладу вищої

освіти, що здійснює підготовку лікарів-інтернів, в якому вони навчаються в інтернатурі;

- брати участь у виробничих нарадах кафедр в частині обговорення питань удосконалення освітнього процесу та інших питань, пов'язаних з навчанням лікарів-інтернів;

- здійснювати діяльність з відповідної спеціальності з прогресивним рівнем складності під час проходження програми інтернатури;

- ініціювати зміну бази лікарів-інтернів у порядку, визначеному пунктом 2 розділу VII цього Положення, у разі ненадання базою стажування обсягу роботи відповідно до програми підготовки в інтернатурі з певної спеціальності;

- брати участь у науково-практичних конференціях та інших навчальних заходах, які за тематикою відповідають програмі навчання в інтернатурі.

6.4. Лікарі-інтерни зобов'язані:

- набувати, поглиблювати і удосконалювати теоретичні знання, вміння і навички;

- у повному обсязі та своєчасно виконувати програму підготовки в інтернатурі;

- дотримуватись принципів академічної доброчесності;

- дотримуватися інструкцій керівника групи лікарів-інтернів у закладі вищої освіти та куратора лікарів-інтернів на базі стажування лікарів-інтернів, що стосуються діяльності лікарів-інтернів.

VII. Переведення, відрахування та поновлення в інтернатурі

7.1. Переведення лікарів-інтернів з одного закладу вищої освіти, що здійснює підготовку лікарів-інтернів, до іншого здійснюється за згодою МОЗ на підставі звернень керівників цих закладів вищої освіти.

До закладу вищої освіти за місцем переведення лікарі-інтерни подають такі документи, засвідчені закладом вищої освіти, з якого вони переводяться:

- залікову книжку;
- навчальний план та інформацію про хід його виконання;
- відомість обліку відвідувань та успішності.

7.2. Переведення лікарів-інтернів з однієї бази стажування на іншу здійснюється за заявою лікарів-інтернів та рішенням МОЗ. Переведення здійснюється у таких випадках:

- ненадання лікарю-інтерну обсягу роботи відповідно до програми підготовки в інтернатурі з певної спеціальності;

- проходження військової служби чоловіком (дружиною, в тому числі за контрактом)

у військових формуваннях, створених відповідно до законодавства України (крім строкової), та служби в органах внутрішніх справ поза місцем розташування бази стажування лікарів-інтернів.

Зміна бази стажування лікарів-інтернів відбувається у разі наявності вакантних місць у базах стажування лікарів-інтернів.

7.3. Відрахування з інтернатури здійснюється:

- у разі якщо лікар-інтерн не з'явився до 10 серпня поточного року на базу стажування лікарів-інтернів та не повідомив про поважні причини відсутності заклад вищої освіти та базу стажування;

- у разі якщо лікар-інтерн не з'явився своєчасно та не повідомив про поважні причини відсутності протягом 10 календарних днів з дати початку освітньої частини програми підготовки в інтернатурі заклад вищої освіти, що здійснює підготовку лікарів-інтернів;

- за невиконання програми підготовки в інтернатурі (у разі виконання менше третини обсягу програми підготовки);

- за систематичне порушення правил внутрішнього розпорядку;

- за пропуск занять без поважних причин, якщо лікарі-інтерни пропустили більше третини занять в закладі вищої освіти, що здійснює підготовку лікарів-інтернів;

- у разі порушення умов договору про надання освітніх послуг із закладом вищої освіти, або умов договору про надання платної послуги із базою стажування лікарів-інтернів;

- за власним бажанням;

- у зв'язку із завершенням підготовки за відповідною програмою підготовки в інтернатурі.

7.4. Відрахування з інтернатури здійснюється наказом структурних підрозділів з питань охорони здоров'я обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій, закладу вищої освіти або бази стажування, які видали наказ про зарахування до інтернатури, за поданням керівника бази стажування, або керівника закладу вищої освіти.

Копія наказу про відрахування з інтернатури направляється до бази стажування лікарів-інтернів та до закладу вищої освіти відповідно.

7.5. Повторне зарахування в інтернатуру лікарів-інтернів, відрахованих відповідно до цього розділу, здійснюється на загальних підставах відповідно до цього Положення.

7.6. Виконання програми підготовки в інтернатурі призупиняється у таких випадках:

– за непрацездатністю, якщо за висновком лікарсько-консультативної комісії (далі – ЛКК) або медико-соціальної експертної комісії (далі – МСЕК) визначена непрацездатність лікаря-інтерна до роботи лікарем-інтерном;

– у разі виходу у відпустку у зв'язку з вагітністю та пологами або відпустку для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку.

Виконання програми підготовки в інтернатурі поновлюється за заявою лікаря-інтерна і здійснюється за індивідуальним навчальним планом.

7.7. Зміна спеціальності в інтернатурі може відбуватися у зв'язку:

– з непрацездатністю, якщо за висновком ЛКК або МСЕК визначено, що лікарі-інтерни є непрацездатними для проходження програми підготовки в інтернатурі з відповідної спеціальності;

– з проходженням військової служби чоловіком (дружиною в тому числі за контрактом), у військових формуваннях, створених відповідно до законодавства України (крім строкової) та служби в органах внутрішніх справ поза місцем розташування бази стажування лікарів-інтернів, у випадку відсутності обраної спеціальності за місцем проходження військової служби.

Зміна спеціальності в інтернатурі з інших підстав не допускається.

Лікарі-інтерни мають право повторно вступити до інтернатури наступного року на умовах, передбачених цим Положенням.

VIII. Фінансове забезпечення інтернатури

8.1. Фінансування підготовки в інтернатурі для громадян України може відбуватися за кошти державного та/або місцевих бюджетів, кошти фізичних (юридичних) осіб та інших джерел, не заборонених законодавством.

8.2. Фінансування підготовки в інтернатурі іноземців та осіб без громадянства відбувається за кошти фізичних (юридичних) осіб.

8.3. Підготовка в інтернатурі за кошти фізичних (юридичних) осіб здійснюється на підставі договорів про надання платних послуг із закладом вищої освіти та базою стажування лікарів-інтернів.

8.4. Фінансування підготовки в інтернатурі випускників, які навчалися у закладі вищої освіти за кошти державного бюджету та проходитимуть програму підготовки в інтернатурі в закладі охорони здоров'я приватної форми власності, відбувається за кошти фізичних (юридичних) осіб.

8.5. Кількість місць на підготовку лікарів-інтернів за кошти державного бюджету та за кошти фізичних (юридичних) осіб визначається щороку МОЗ до 01 травня поточного року, з урахуванням:

– кадрових потреб, сформованих на підставі заявок, які подають щороку до 01 березня поточного року Міністерство охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, структурні підрозділи з питань охорони здоров'я обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій до МОЗ;

– пропозицій груп експертів МОЗ за спеціальностями;

– обсягу бюджетних призначень, передбачених на відповідний рік.

IX. Заходи з оцінювання результатів проходження інтернатури

9.1. Заходи з оцінювання результатів проходження інтернатури складаються з поточного, проміжного та підсумкового оцінювання (атестація).

9.2. Поточне оцінювання здійснюється керівниками груп лікарів-інтернів закладів вищої освіти шляхом контролю за рівнем оволодіння компетентностями, зазначеними у відомості обліку відвідувань та успішності, яка є додатком до програми підготовки в інтернатурі.

9.3. У разі, якщо за результатами поточного оцінювання встановлено, що базою стажування не надано необхідного обсягу роботи відповідно до програми підготовки в інтернатурі, вирішується питання зі зміни бази стажування.

9.4. Проміжне оцінювання здійснюється:

– профільною кафедрою закладу вищої освіти за результатами проходження освітньої частини програми підготовки в інтернатурі;

– куратором лікарів-інтернів на базах стажування з метою перевірки ступеня оволодіння відповідними компетентностями по завершенню вивчення кожного курсу практичної частини програми підготовки в інтернатурі.

9.5. Результати проміжного оцінювання ступеня оволодіння відповідними компетентностями фіксуються у відомості обліку відвідувань та успішності та враховуються під час підсумкового оцінювання за шкалою відповідно до вимог програми підготовки в інтернатурі за конкретною спеціальністю.

9.6. По закінченні строку підготовки в інтернатурі лікарі-інтерни проходять підсумковий контроль у формі атестації для визначення знань

і практичних навичок з присвоєнням звання «лікар-спеціаліст» за відповідною спеціальністю.

9.7. До атестації для визначення знань та практичних навичок з присвоєнням звання «лікар-спеціаліст» допускаються лікарі-інтерни, які повністю виконали програму підготовки в інтернатурі.

9.8. Виконання програми інтернатури засвідчується заліковими відомостями (відомостями обліку відвідувань та успішності лікаря-інтерна), які подаються кафедрами закладу вищої освіти, що здійснює підготовку лікарів-інтернів, до деканату факультету (відділу) інтернатури не пізніше, як за тиждень до початку атестації.

9.9. Допуск лікарів-інтернів до проведення атестації для визначення знань та практичних навичок з присвоєнням звання «лікар-спеціаліст» оформлюється наказом керівника закладу вищої освіти, що здійснює підготовку лікарів-інтернів.

9.10. Підсумкове оцінювання (атестація) лікарів-інтернів включає:

1) ліцензійний інтегрований іспит «Крок-3»;

2) іспит з оволодіння практичними навичками, по закінченню якого проводиться співбесіда зі спеціальності.

9.11. Проведення ліцензійного інтегрованого іспиту «Крок-3» (далі – іспит «Крок-3»):

1) іспит «Крок-3» є стандартизованою формою контролю набуття лікарем-інтерном компетентностей, визначених програмою навчання в інтернатурі, та оцінювання таких компетентностей. Іспит «Крок-3», як перший етап атестації, розробляється та проводиться державною організацією «Центр тестування професійної компетентності фахівців з вищою освітою напрямів підготовки «Медицина» і «Фармація» при Міністерстві охорони здоров'я України» (далі – Центром тестування при МОЗ) на основі технологій стандартизованого тестування у письмовій (бланковій) або комп'ютерній формах (в останньому випадку з дотриманням законодавства із захисту інформації). Форма проведення іспиту «Крок-3» визначається Центром тестування при МОЗ. Організацію та проведення іспиту «Крок-3» забезпечують:

– у частині підготовки аудиторій для його проведення, забезпечення належних та безпечних умов під час його проведення, отримання лікарями-інтернами за потреби невідкладної медичної допомоги – заклад вищої освіти;

– у частині здійснення необхідних організаційно-технологічних заходів для його проведення – Центр тестування при МОЗ;

2) іспит «Крок-3» проводиться за єдиними закритими тестами та єдиними методичними матеріалами, розробленими Центром тестування при МОЗ. Для розроблення змісту іспиту та методичних матеріалів Центр тестування при МОЗ може створювати робочі групи та/або залучати представників закладів освіти, профільних об'єднань, практичної охорони здоров'я;

3) розроблення іспиту «Крок-3» передбачає його первинне розроблення, оновлення та актуалізацію, яка відбувається не рідше ніж раз на три роки;

4) тривалість складання іспиту «Крок-3» визначається з розрахунку 1 хвилина на 1 тестове завдання. Кількість завдань іспиту «Крок-3» не повинна перевищувати 200 тестових завдань;

5) іспит «Крок-3» проводиться відповідно до графіка, затвердженого МОЗ. Графік затверджується щороку на календарний рік;

6) для лікарів-інтернів, які були відсутні на складанні іспиту «Крок-3» з поважної (документально підтвердженої) причини проводиться один раз додаткове складання іспиту. Дата проведення додаткового складання іспиту визначається Центром тестування при МОЗ;

7) іспит «Крок-3» проводиться у приміщенні закладу освіти або у приміщенні, визначеному Центром тестування при МОЗ.

Кожна аудиторія, в якій проводиться іспит «Крок-3», повинна відповідати таким вимогам:

– відсутність перегородок для повного спостереження за процесом проведення тестування і безперешкодного доступу до всіх лікарів-інтернів, які складають іспит;

– природне/штучне/комбіноване освітлення, яке відповідає встановленим вимогам;

– наявність для кожного лікаря-інтерна окремого робочого місця, обладнаного столом та стільцем (партою, стільцем зі столиком), комп'ютера (для комп'ютерної форми);

– оснащеність годинником, дошкою або іншою поверхнею, на якій можна позначити час початку та закінчення іспиту;

– оснащеність відеокамерами або системами відеоспостереження з автоматизованим записом усіх етапів проведення тестування (отримане зображення має бути чітким, покривати не менше 95 % аудиторії; на відео має простежуватися кожний лікар-інтерн, який виконує тест, незалежно від його розміщення в аудиторії);

– достатність місця (усі лікарі-інтерни, які складають іспит, мають сидіти обличчям в один бік, відстань між ними має бути в одне посадкове місце для унеможливлення спілкування один